

9 клас

*«Складнопідрядне речення з кількома
підрядними»*

Стрембицька Л.А.

Складнопідрядні речення з кількома підрядними

Особливості речень

**У цих реченнях є одна головна
частина
і дві або більше підрядних
частин**

**Залежно від особливостей структури
складнопідрядні речення з кількома
підрядними поділяються
на три види:**

З однорідною підрядністю

З неоднорідною підрядністю

З послідовною підрядністю

*Складнопідрядні речення з однорідною підрядністю
підрядні частини завжди одного виду і стосуються
одного того самого слова в головній частині чи всієї головної
частини*

що?
Розкажи, як за горою сонечко сідає, як у Дніпра
веселочка воду позичає

[], (як) , (як)

Головна частина

Перша підрядна

Друга підрядна

Зверніть увагу !

У складнопідрядних реченнях з однорідною підрядністю в другій і наступних підрядних частинах підрядний сполучник може бути пропущений, а між підрядними однорідними частинами може вживатися сурядний сполучник.

ПОРІВНЯЙТЕ !

Сполучники
повторюються

[**Тепер я бігаю в поле й годинами слухаю**], (як в небі співають хори), (як грають оркестри)

Сполучники
пропускаються

[**Тепер я бігаю в поле й годинами слухаю**],
(як в небі співають хори) і (як грають оркестри)

Складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю

підрядні частини по – різному пояснюють головну частину :

підрядні частини одного або різних видів стосуються різних слів у головній частині;

одна підрядна частина стосується всього змісту головної частини, а друга – якогось слова в головній частині;

підрядні частини різного виду стосуються одного слова в головній частині

Коли в тебе віра у працю

коли?

згасає, **поглянь на ту річку**, що скелі зриває

яку?

які?

Ті, що знаходять підкову, **ніколи не думають**
про кого?
про того, хто загубив її

Головна частина

Перша підрядна

Друга частина

Складнопідрядні речення з послідовною підрядністю

**Перша підрядна частина залежить від
головної частини , друга – від першої
підрядної, третя – від другої і т. д.**

Епохо, дай мені завзяття на
для чого?
кожен день, щоб міг нащадкам
про що?
розказати я про те, як ми навчилися
жити.

Головна частина

Підрядна першого ступеня

Підрядна другого ступеня

Вибірково-розподільна робота

Виписати складнопідрядні речення за варіантами: *варіант 1* — з послідовною підрядністю; *варіант 2* — з неоднорідною (паралельною) підрядністю; *варіант 3* — з однорідною підрядністю.

- 1. З-поміж безлічі книг, з якими має справу історія світової літератури, поодинокі виділяються ті, що ввібрали в себе науку віків і мають для народу значення заповітне .**
- 2. Спільність мови та звичаїв завжди була тими вузлами, які зв'язували наш народ, коли він був штучно поділений державними кордонами .**
- 3. Фундаментальні світоглядні поняття, ідеї та норми, якими живе людське суспільство, якими регулюються прагнення та стосунки всіх людей на землі, життя окремих народів, громади, сім'ї, окремої людини, називають морально-етичними вартостями .**

Робота в парах «Накресли схеми»

- 1. Учені вважають, що «Велесова книга» — це історико-релігійна пам'ятка V–IX століть, у якій зібрано епічні твори наших предків про світ, природу, про богів, яким вони поклонялись .**
- 2. Після того як «Дощечки Ізанбека» було розшифровано й перекладено, вони одержали назву, під якою й сьогодні знані в науці — «Велесова книга».**
- 3. Більшість дослідників зійшлося на думці, що літопис вийшов з-під пера генерального підскарбія Січі Романа Ракушки-Романовського, якого цілком заслужено вважають видатним державним діячем України другої половини XVII століття .**
- 4. Якщо ж уважно читати стародавні письмена, з'ясовується, що наші предки подекуди успішно перемагали різні хвороби, навіть робили складні хірургічні операції .**
- 5. Тимко подумав, що він тепер не один, що йому є для чого жити на світі .**

**Рефлексія.
Як я працював на уроці:**

- **я повторив раніше вивчений матеріал;**
- **я висловлював нові ідеї; я плідно працював у парі;**
- **можу скласти зв'язну розповідь на вивчену тему.**

Домашнє завдання

Впр.280.стор.158